



Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Teknisk hovedutvalg	11.02.2010	001/10
Formannskap	25.03.2010	019/10
Kommunestyre	15.04.2010	019/10

Lokal forskrift om nedgravde oljetanker

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
20.01.2010	Forskrift om begrensning av forurensning	5295
20.01.2010	Forslag til forskrift om nedgravde oljetanker.doc	5294

Sammendrag

I juli 2004 ble bestemmelsene i *forskrift om tiltak for å motvirke forurensning fra nedgravde oljetanker* overført til *forskrift om begrensning av forurensning - Del 1. Forurenset grunn og sedimenter - Kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker*. Forskriften gjelder for oljetanker på mer enn 3 200 liter, og i verdifulle natur-, kultur-, friluft- og landbruksområder eller i tettbygde strøk.

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS foreslår på bakgrunn av miljøskadene nedgravde oljetanker kan påføre miljøet en lokal forskrift hvor også tanker under 3 200 liter gjelder etter kapittel 1 i forurensningsloven, og til også å gjelde geografisk i hele kommunen. En stor andel av tankene som befinner seg i landet er tanker som er under 3 200 liter, og uavhengig av størrelse på tanken vil en lekkasje på flere hundre liter kunne gjøre stor skade. Ved å vedta lokal forskrift for å inkludere tanker opptil 3 200 liter kan kommunen forebygge mulige forurensningsfarer og kostnader ved slike.

Saksopplysninger:

Miljøverndepartementet vedtok i 1997 en forskrift som krever tilstandskontroll for nedgravde oljetanker (*Forskrift om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker*). I juli 2004 ble bestemmelsene i denne forskriften overført til *Forskrift om begrensning av forurensning - Del 1. Forurenset grunn og sedimenter - Kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker*. SFT har utgitt en veileder til forskriften (*Forskrift om nedgravde oljetanker - Veiledning 97:05*).

Forskriften har som formål å sikre at tankene til enhver tid er i en tilstand at risiko for forurensning er minst mulig. For å oppnå dette etablerer forskriften plikt til periodiske tilstandskontroller. Eier eller bruker er pålagt ansvaret for å overholde kontrollplikten. Forskriften er gjort gjeldende for tanker over 3 200 liter, og gjelder for verdifulle natur-, kultur-, friluft- og landbruksområder og i tettbygde strøk, samt i områder hvor en eventuell oljelekkasje vil kunne føre til forurensningsmessige konsekvenser for grunnvann, vassdrag og sjø. Kommunen har likevel mulighet til å utvide virkeområde, slik at også tanker på 3 200 liter og mindre omfattes av forskriften, og til å gjelde et større geografisk område.

I tillegg kan kommunen ved å vedta en lokal forskrift også kreve egenmeldingsskjema fra bostander i kommunen, noe som vil gi en oversikt over de tankene som befinner seg i kommunen og hvor gamle de er.

Forurensningsproblem

SFT har i veilederen til forskriften definert olje som alle petroleumsprodukter med flammepunkt over 23 grader celsius og som ikke er løselig med vann. Med nedgravd oljetank menes tank under bakkenivå, som anvendes eller er tenkt anvendt til oppbevaring av olje, og som ligger slik at ikke hele tanken kan inspiseres utvendig.

Bakgrunnen for innføring av forskriften er at forurensning fra nedgravde oljetanker er en av de største og stadig økende kildene til grunnforurensning her i landet. Lekkasjehyppighet er størst for eldre ståltanker. Av landets ca 300 000 nedgravde oljetanker består rundt 150 000 av ståltanker. Mange av de typiske villatankene er slike eldre ståltanker fra 60- og 70- tallet, og de varer ikke evig. Erfaring viser at nedgravde oljetanker ofte blir liggende uten noen form for kontroll inntil lekkasje oppstår, og det er i følge oljetank.no anslått at opptil 4 000 lekkasjer kan forventes årlig dersom tiltak ikke iverksettes.

Ved lekkasje fra nedgravd oljetank:

I jord

Ved oljesøl endres egenskapene til jorda ved at absorpsjonsevnen og gjennomtrengeligheten reduseres, muligheten for opptak av vann og næringsstoffer blir dårligere, og oljen virker inn på jordas naturlige mikroflora og fauna. Oksygenet i jorda vil påvirkes av den mikrobielle nedbrytingen av olja. Ved avdampning vil olja være sjenerende.

I grunnvann

Hvis oljen trenger gjennom jorden til grunnvannet vil dette kunne få svært alvorlige konsekvenser pga. dets verdi som drikkevannskilde. Ofte er det smak på vannet som gjør at oljeforurenset vann ikke kan drikkes. Det skal kun 1 liter olje til for å ødelegge mer enn 1 000 liter vann.

I åpent vann

Utlekt olje vil kunne nå overflatevann. Dette er spesielt alvorlig dersom disse brukes som drikkevannskilder. Ved store mengder olje kan dette også påføre både fugl og fisk store skader. Det er også bevist skadevirkninger hos laverestående organismer som alger og mikroorganismer ved oljeutslipp. Giftigheten skyldes vannløselige forbindelser i olja og nedbrytingsprodukter i olja. Andre konsekvenser av langvarige utslipp er at fiskebestanden reduseres som følge av at fødeorganismer skades, og direkte giftvirkninger på plankton og fiskelarver. I tillegg vil smak på fisken gjøre den uspiselig.

I avløp

Ved oljeutslipp kan olje komme inn på avløpsnett. Dette kan føre til tilgrising i pumpestasjoner og i renseanlegg. Helsefarlige gasser gjør det vanskelig for driftspersonell å være der.

Kostnader

Kostnadene ved å rehabilitere eller begrense spredning av olje i grunnvannet kan være svært høye, og tiltakets effekt kan være usikkert.

Gjeldende forskrift for nedgravde oljetanker

FOR 2004-06-01 nr 931: Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften), Kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker.

I § 1-2 gjelder bestemmelsene for nedgravde tanker med kapasitet til å oppbevare mer enn 3 200 liter olje. I særlige tilfeller kan kommunen bestemme at dette kapitlet også skal gjelde for tanker med kapasitet til å oppbevare 3 200 liter olje eller mindre. Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for verdifulle natur-, kultur-, frilufts- og landbruksområder og i tettbygde strøk, samt i områder hvor lekkasje vil kunne føre til forurensningsmessige konsekvenser for grunnvann, vassdrag og sjø. Kommunen fastsetter de nærmere grensene for bestemmelsenes geografiske virkeområde. Kommunen kan også vedta at bestemmelsene skal gjelde for andre områder enn de som er nevnt ovenfor dersom risikoen for forurensningsmessige konsekvenser av et oljeutslipp anses å være vesentlig.

Når kommunen har vedtatt egen forskrift som også gjelder tanker på 3 200 liter og mindre, vil § 1-9 om meldeplikt også omfatte disse tankene. Den ansvarlige for en nedgravd oljetank skal da gi skriftlig melding om tanken til kommunen. Senest en måned før en oljetank graves ned, skal det gis skriftlig melding til kommunen om tankens størrelse, konstruksjon, korrosjonsbeskyttelse, alder og kartangivelse av hvor tanken ønskes lagt ned på eiendommen. Kommunen kan kreve tilsvarende opplysninger for eksisterende nedgravde oljetanker.

Blir en nedgravd oljetank tatt ut av bruk, skal den ansvarlige gi skriftlig melding om dette til kommunen.

Jamført § 1-10 fører kommunen tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes. Kommunen er ansvarlig for å etablere og ajourføre et register med nødvendige opplysninger om nedgravde oljetanker innen kommunen. Kommunen skal stille kvalifikasjonskrav til den som foretar kontroll etter § 1-6, og til den som skal foreta mer omfattende kontroll etter § 1-7 fjerde ledd.

Konklusjon

En lekkasje på 500 liter kan det gjøre like stor skade om tanken er på over eller under 3 200 liter. Kommunen har liten kjennskap til antall oljetanker og hvor de eventuelt er plassert. Det er oftest oljetanker tilknyttet privathusholdning som er mindre enn 3 200 liter. Da det ikke er noe krav til kontroll av denne størrelsen i dag, er det vanskelig å forebygge og spore opp eventuelle lekkasjer.

En slik lokal forskrift vil gi mulighet for registrering og kontroll av alle oljetanker uansett størrelse. Registrering av tanker vil gi en geografisk oversikt slik at det ved akutt forurensning lettere kan spores og tiltak iverksettes raskere. Ved at tilstandskontroll også gjøres gjeldende for tanker på mindre enn 3 200 liter vil forurensningsskader og økonomiske kostnader ved opprydding forebygges.

Aktuelle lover, forskrifter, standarder og lignende

Forurensningsloven

Forurensningsforskriften

Plan- og bygningsloven

Forskrift om farlig avfall

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter

Internkontrollforskriften

Forskrift om arbeid i tanker

Forskrift om Vannforsyning og Drikkevann m.m

Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning

NS 1540 for konstruksjoner av ståltanker

NS 1545 for konstruksjoner og nedleggelse av GUP-tanker

Rapport fra kartlegging av nedgravde oljetanker i Larvik kommune

Rapporter fra prosjektet grunnvann i Norge (GiN)

A 3 Beskyttelse av grunnvannskilder. Veiledning i A-serien. Statens institutt for Folkehelse. Risikokartlegging i kommunene. Håndbok for dimensjonering av interkommunalt beredskap mot akutt forurensning. DBE og SFT. TA-1150/1994.

Rådmannens innstilling:

Værøy kommunestyre vedtar vedlagte reviderte forskrift om nedgravde oljetanker. Denne vil også gjelde for tanker opp til og med 3 200 liter, og i hele Værøy kommune.

Registreringsskjema for oljetanker sendes alle husstander med krav om tilbakerapportering. Kostnaden for kontroll av oljetankene pålegges den enkelte eier.

11.02.2010 TEKNISK HOVEDUTVALG

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

T-001/10 Vedtak:

Værøy kommunestyre vedtar vedlagte reviderte forskrift om nedgravde oljetanker. Denne vil også gjelde for tanker opp til og med 3 200 liter, og i hele Værøy kommune.

Registreringsskjema for oljetanker sendes alle husstander med krav om tilbakerapportering. Kostnaden for kontroll av oljetankene pålegges den enkelte eier.

25.03.2010 FORMANNSKAP

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS-019/10 Vedtak:

Værøy kommunestyre vedtar vedlagte reviderte forskrift om nedgravde oljetanker. Denne vil også gjelde for tanker opp til og med 3 200 liter, og i hele Værøy kommune.

Registreringsskjema for oljetanker sendes alle husstander med krav om tilbakerapportering. Kostnaden for kontroll av oljetankene pålegges den enkelte eier.

15.04.2010 KOMMUNESTYRE

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

KS-019/10 Vedtak:

Værøy kommunestyre vedtar vedlagte reviderte forskrift om nedgravde oljetanker. Denne vil også gjelde for tanker opp til og med 3 200 liter, og i hele Værøy kommune.

Registreringsskjema for oljetanker sendes alle husstander med krav om tilbakerapportering. Kostnaden for kontroll av oljetankene pålegges den enkelte eier.